

επισημαίνει η **Αθηνά Λινού**, καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρος του Ινστιτούτου Προληπτικής, Περιβαλλοντολογικής και Εργασιακής Ιατρικής, Prolepsis. «Η Κίνα έχει ξεκινήσει τον εμβολιασμό παιδιών από 3 ετών, η Χιλή από 6 μηνών, η Κούβα από 2 ετών, ενώ από πολύ μικρή ηλικία εμβολιάζει και η Ινδία», εξηγεί η Αθ. Λινού.

Γιώργος Χρούσος

Αθηνά Λινού

Θάνος Δημόπουλος

Γιάννης Τούντας

Ο δισταγμός των γονέων

Όσον αφορά τους γονείς που διστάζουν να εμβολιάσουν τα παιδιά τους φοβούμενοι τις παρενέργειες του εμβολίου, η καθηγήτρια Αθ. Λινού εκτιμά ότι τα εκθέτουν σε μεγάλο κίνδυνο. «Οι γονείς θα πρέπει να αναθεωρήσουν τη διστακτικότητά τους και να μελετήσουν τι λένε οι παγκόσμιοι οργανισμοί και οι επιστήμονες. Η νόσος στο 10% των νέων ανθρώπων θα προκαλέσει το σύνδρομο post COVID», υποστηρίζει. Σύμφωνα με την Αθ. Λινού, το σύνδρομο αυτό, που εκδηλώνεται μετά τη νόσηση, επηρεάζει τα παιδιά όπως και τους ενήλικες με μια ευρεία γκάμα συμπτωμάτων. Για παράδειγμα, μπορεί να προκαλέσει εξάντληση, μυϊκούς πόνους, κατάθλιψη και σύγχυση για μεγάλο χρονικό διάστημα. «Είναι ανησυχητικό ότι η νόσος επηρεάζει συγχρόνως πολλά σύστημα του οργανισμού, ευτυχώς όχι σε όλους τους ασθενείς, αλλά σε ένα μεγάλο ποσοστό αυτών, γεγονός που αποτελεί απειλή για την ανθρωπότητα», λέει η Αθ. Λινού και προσθέτει ότι πολλές χώρες ήδη δημιουργούν κέντρα αποκατάστασης από το post COVID σύνδρομο.

Η έναρξη της σχολικής χρονιάς σηματοδοτεί μια περίοδο αυξημένης νόσησης στον παιδικό πληθυσμό. Στη χώρα μας, το υπουργείο Υγείας ανακοίνωσε πρόσφατα την εκπόνηση σχεδίου για τη νοσηλεία παιδιών με COVID-19, με τη συνδρομή και του ιδιωτικού τομέα.

«Τα παιδιά όλων των ηλικιών μπορούν να μολυνθούν και να μεταδώσουν τον ιό», τονίζει ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητής **Θάνος Δημόπουλος**. Ωστόσο, διευκρινίζει ότι τα παιδιά μικρότερης ηλικίας μεταδίδουν τον ιό δυσκολότερα, σε σχέση με τα μεγαλύτερα παιδιά και τους ενήλικες. Ο Θ. Δημόπουλος προσθέτει ότι η πρόσφατη αύξηση του ποσοστού κρουσμάτων στα παιδιά πιθανότατα αντιπροσωπεύει αυξημένο αριθμό κρουσμάτων με ήπια νόσο. «Τα παιδιά ηλικίας 1 έως 18 ετών έχουν πολύ χαμηλότερα ποσοστά νοσηλείας, σοβαρής νόσου που απαιτεί εντατική θεραπεία, καθώς και κινδύνου για θάνατο, σε σχέση με όλες τις άλλες ηλικιακές ομάδες», εξηγεί και προσθέτει ότι το ακριβές φορτίο νοσηρότητας καθώς και οι μακροπρόθεσμες συνέπειες της COVID-19 στα παιδιά δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί και αυτό είναι κάτι που αποτελεί προτεραιότητα για περαιτέρω έρευνα. Σχετικά με την ασφάλεια των εμβολίων, ο Θ. Δημόπουλος διευκρινίζει ότι ο εμβολιασμός των παιδιών έναντι του SARS-CoV-2 είναι ασφαλής και αποτελεσματικός και οι γονείς δεν πρέπει να διστάζουν να εμβολιάσουν το παιδί τους.

Την ανάγκη να εμβολιαστούν και τα παιδιά μικρότερων ηλικιών επισημαίνει από την πλευρά του ο ομότιμος καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής στο ΕΚΠΑ **Γιάννης Τούντας**. «Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τα παιδιά κινδυνεύουν πολύ περισσότερο εάν μολυνθούν από τον ιό και αρρωστήσουν σοβαρά, παρά από τις πολύ σπάνιες και ελεγχόμενες παρενέργειες των εμβολίων», εξηγεί ο καθηγητής και προσθέτει ότι το 2% όσων έχουν νοσήσει είναι παιδιά ηλικίας κάτω των 20 ετών, ενώ το 20% των νέων κρουσμάτων είναι ηλικίας κάτω των 17 ετών.

«Όταν θα ολοκληρωθούν οι διαδικασίες έγκρισης των εμβολίων για τα παιδιά ηλικίας 5 έως 12 ετών, θα πρέπει άμεσα να προβούμε στον εμβολιασμό και αυτής της ηλικιακής ομάδας, χωρίς επιφυλάξεις», καταλήγει ο καθηγητής.

■ **ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ** στρατηγική, ακόμα και εντός των κόλπων της Ε.Ε., έχει ανοίξει ο δρόμος για τον εμβολιασμό των παιδιών έως 12 ετών από τον περασμένο Μάιο. Μάλιστα, όσον αφορά τον εμβολιασμό των μικρότερων παιδιών, μοναδική εξαίρεση στην Ευρώπη αποτελεί η Σλοβακία. Πρόκειται για την πρώτη χώρα που στις 9 Σεπτεμβρίου ενέκρινε τον εμβολιασμό και μικρότερων παιδιών, των μαθητών του δημοτικού σχολείου ηλικίας 5-12 ετών, σε εθελοντική βάση. Στη χώρα μας, στην ηλικιακή ομάδα 12-14 ετών, το ποσοστό εμβολιασμού αγγίζει το 13%, ενώ στην ηλικιακή ομάδα 15-17 φτάνει στο 25%.

Αντιθέτως, στη Δανία, που έχει από τα υψηλότερα ποσοστά εμβολιασμού, το 83,5% των παιδιών 12 έως 15 ετών είναι πλήρως εμβολιασμένο. Με ταχείς ρυθμούς κινείται και η Γαλλία, στην οποία το 68% της ηλικιακής κατηγορίας 12 έως 17 ετών έχει ήδη λάβει τουλάχιστον μία δόση εμβολίου. Στη Γερμανία, η αρχική σύσταση ήταν για εμβολιασμό των παιδιών 12 έως 15

Δείχνει τον δρόμο η... Σλοβακία

Η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα όπου έχουν ξεκινήσει οι εμβολιασμοί μαθητών του δημοτικού σχολείου

ετών μόνο με υποκείμενα νοσήματα, ωστόσο οι Αρχές, λόγω της εξάπλωσης της παραλλαγής «Δέλτα», έδωσαν το «πράσινο φως» για τον εμβολιασμό όλων των ανηλίκων αυτής της ομάδας. Πλέον, το 25,8% έχει λάβει και τις δύο δόσεις.

Στην Ιταλία το 45% των παιδιών είναι πλήρως εμβολιασμένο, ενώ στην Ισπανία, από τα περίπου 4 εκατομμύρια παιδιά ηλικίας 12-19 ετών το 79,2%, έχει ήδη λάβει την πρώτη δόση εμβολίου και το 58,4% έχει πια ανοσοποιηθεί. Στη Νορβηγία, ο εμβολιασμός ξεκίνησε σε παιδιά ηλικίας 12 έως 15 ετών, αλλά κάνουν μόνο την πρώτη δόση του εμβολίου.

Στη Σουηδία, οι εμβολιασμοί ανηλίκων 12-15 ετών προβλέπονται μόνο για όσους ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου, ενώ η Βρετανία αποτελεί την τελευταία προσθήκη στη λίστα των χωρών στη Γηραιά Ηπειρο που προχωρούν στον εμβολιασμό παιδιών ηλικίας 12-15 ετών.

Στον Καναδά και στις ΗΠΑ, έχουν εμβολιαστεί τους τελευταίους μήνες εκατομμύρια παιδιά, ενώ σε ορισμένες περιοχές, όπως το Λος Άντζελες, έχει καταστεί υποχρεωτικός ο εμβολιασμός των παιδιών ηλικίας άνω των 12 ετών.

Στοιχεία

Οι ειδικοί εκτιμούν ότι υπάρχουν πλέον επαρκή στοιχεία για την ασφάλεια των εμβολίων, καθώς εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο έχουν ήδη εμβολιαστεί